

Box 45184, 104 30 Stockholm
Telefon 010-788 50 00 • registrator@ivo.se
www.ivo.se • Org.nr 202100-6537

Avdelningen för aktörskontroll
Johan Ryde

Finansdepartementet
Avdelningen för offentlig förvaltning, Enheten för
offentlig upphandling
fi_remissvar@regeringskansliet.se
ann.fryksdahl@regeringskansliet.se

Remissvar över Konkurrensverkets rapport 2025:8 - Nya grindvaktsfunktioner i LOV

Ert dnr Fi2025/02401.

Sammanfattning

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har inga synpunkter på förslagen.

Med utgångspunkt i de erfarenheter IVO har som tillsyns- och tillståndsmyndighet vill IVO ändå uppmärksamma följande.

6.3.3 Det ska införas ytterligare uteslutningsgrunder i LOV

Konkurrensverket föreslår att den upphandlande myndigheten särskilt ska beakta tjänstens karaktär när den bedömer om en sökande ska uteslutas. IVO anser att detta kan vara relevant i vissa fall. IVO är dock tveksam till att en sökande som är dömd för allvarigare brott, såsom t.ex. telefonbedrägeri, skulle kunna anses lämplig att ta emot medel från det allmänna, om misskötsamheten inte ligger längre tillbaka i tiden och sökandes agerande efter misskötseln visat att bristerna inte längre ska föranleda en uteslutning.

6.3.4 Fler ska omfattas av kontroll mot uteslutningsgrunderna

Förslaget till 7 kap. 7 § LOV

Enligt den föreslagna regeln ska den upphandlande myndigheten få lov att beakta att en annan juridisk person med koppling till sökanden gjort sig skyldig till brott eller missförhållande. I den föreslagna regelns andra stycke preciseras att den upphandlande myndigheten vid sin bedömning ska beakta till exempel gemensamt ägande och gemensam förvaltning, samt om utformningen av ägande- eller förvaltningsstrukturen är ägnad att undvika uteslutning.

IVO:s erfarenhet är att aktörer inom välfärden är kreativa med att skapa upplägg som gör det möjligt för oseriösa individer och bolag att fortsätta verka trots att det förekommer kopplingar till brott eller andra missförhållanden. Utifrån dessa erfarenheter vill IVO uppmärksamma att det sannolikt kommer vara svårt för en upphandlande myndighet att påvisa att utformningen av ägande- eller

förvaltningsstrukturen varit ägnad att undvika uteslutning. IVO:s erfarenhet talar för att det borde vara tillräckligt att den upphandlande myndigheten kan visa att sökande har kopplingar till annan verksamhet som har missköts.

6.3.5 Ytterligare stödregler ska införas avseende utredningen av uteslutningsgrunderna

IVO ser positivt på förslaget om att upphandlande myndigheter ska få begära in information om tidigare upphandlingskontrakt från sökande. IVO vill dock uppmärksamma att en oseriös aktör kan välja att inte redogöra för tidigare kontrakt där brister förekommit. Risken att bli upptäckt är liten, samtidigt som sannolikheten att bli utesluten om man redovisar tidigare kontrakt med brister är stor.

6.3.6 Det bör införas en ny bestämmelse om avslutande av kontrakt när en leverantör omfattas av uteslutningsgrunderna eller förlorar relevanta tillstånd för att bedriva verksamheten

IVO vill uppmärksamma en viktig aspekt avseende den föreslagna regeln i 12 kap. 1 § tredje punkten LOV *"leverantören saknar relevanta tillstånd för bedrivande av tjänsten"*.

Om IVO fattar beslut om att återkalla ett tillstånd gäller återkallelsebeslutet som huvudregel omedelbart (jfr bl.a. 35 kap. 5 § socialtjänstlagen [2025:400]). Det är dock vanligt att besluten överklagas och det förekommer att domstolen inhyser IVO:s beslut. Det kan dröja relativt länge innan IVO:s återkallelse vinner laga kraft.

Om den föreslagna regeln ska få en mer omedelbar effekt kan det finnas anledning att överväga om det finns behov av regler om interimistiskt upphävande av kontrakt under tiden som en rättslig prövning av tillståndet pågår.

6.6.7 Även förslag på andra områden kan bidra till att motverka oseriösa och kriminella aktörer inom valfrihetssystemen

IVO ser positivt på förslaget om att det bör utredas om det ska införas ett belastningsregister för juridiska personer. Som IVO anför ovan är aktörerna dock kreativa med att skapa upplägg som gör det möjligt för oseriösa individer och bolag att fortsätta verka trots brister eller missförhållanden. Därför vill IVO lyfta fram att en utredning om ett belastningsregister för juridiska personer även kan behöva beröra i vilken mån fysiska personers kopplingar till de juridiska personerna bör vara en del av ett sådant register.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören John Ahlberk. I den slutliga handläggningen har avdelningschefen Andreas Larsson och chefsjuristen Karin Lewin deltagit. Utredaren Johan Ryde har varit föredragande.

Beslutet har godkänts elektroniskt den 8 maj 2026.